

Učenici s teškoćama u nastavi daktilografije

Ruth Čretnik, mag. oec.

Srednja škola Ban Josip Jelačić Zaprešić

Stručni rad

Sažetak

Ova tema dodatno se nametnula zbog novih izazova i prilagodbe u obrazovanju uvođenjem modularne nastave u hrvatsko strukovno obrazovanje. U toj priči posebno mjesto zauzimaju učenici s određenim motoričkim teškoćama.

Glavne riječi: daktilografija, motoričke teškoće

Uvod

U obrazovnom programu za zanimanje referent za poslovnu ekonomiju, daktilografija zauzima važno mjesto. Brzo i točno tipkanje temelj je administrativnih poslova, od izrade dopisa i zapisnika do vođenja elektroničke poslovne korespondencije. No, za učenike s motoričkim teškoćama taj modul može predstavljati poseban izazov. Unatoč tome, uz odgovarajuću podršku i prilagodbe, oni mogu ostvariti izvrsne rezultate i ravnopravno sudjelovati u nastavi.

Razrada

Motoričke teškoće obuhvaćaju širok spektar stanja, od slabije fine motorike i tremora do težih oblika poremećaja pokreta. One mogu utjecati na preciznost pritiska tipki, brzinu tipkanja, koordinaciju ruku i prstiju, izdržljivost tijekom rada itd. Kod daktilografije, gdje se traži ritam, pravilno držanje ruku i automatizacija pokreta, ove teškoće posebno dolaze do izražaja. Međutim, važno je naglasiti da sporije tipkanje ne znači i manju kompetentnost učenika u administrativnim

poslovima. Učenicima možemo pomoći ergonomske ili prilagođene tipkovnice, tipkovnicama s većim tipkama, podlošcima za stabilizaciju zapešća, mogu se koristiti jednom rukom ili alternativnim unosom (npr. glasovno tipkanje). Tehnologija danas nudi niz rješenja koja učenicima omogućuju veću preciznost i manje napora pri radu. Od metodičkih prilagodbi nastavnici mogu učeniku produžiti vrijeme za izradu zadataka, smanjiti opseg teksta za vježbu, individualizirati tempo rada (npr. češće, ali kraće vježbe radi smanjenja zamora). Naglasak treba biti na pravilnosti i funkcionalnosti, a ne isključivo na brzini. Suradnja nastavnika, stručne službe i roditelja ključna je za uspjeh. Individualizirani kurikulum može i treba jasno definirati ciljeve, prilagodbe i načine vrednovanja učenika.

Nastavnik daktilografije ima važnu ulogu u stvaranju poticajnog i inkluzivnog okruženja. Razumijevanje, strpljenje i poticanje samopouzdanja doprinose razvoju učenikovih vještina. Pozitivna razredna klima smanjuje osjećaj nelagode i uspoređivanje s vršnjacima. Učenici s motoričkim teškoćama često razvijaju iznimnu upornost, organiziranost i preciznost, a te su osobine izuzetno važne za zanimanje poslovnog referenta.

Zaključak

U suvremenom poslovnom okruženju sve je veći naglasak na digitalnim alatima, komunikacijskim vještinama i organizaciji rada. Daktilografija jest važna, ali ona je samo jedan segment profesionalnih kompetencija koje naši učenici trebaju steći.

Učenici s motoričkim teškoćama mogu biti jednako uspješni poslovni referenti ako im se omogući prilagođen način rada, realni kriteriji vrednovanja te podrška u razvoju samostalnosti.

Literatura

Ivančić, Đ. (2012) Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi. Zagreb: Alka script.

UNESCO (2017) A Guide for Ensuring Inclusion and Equity in Education.

Međunarodne smjernice za inkluzivno obrazovanje.

<https://alliancecpha.org/sites/default/files/technical/attachments/248254eng.pdf> (26. 2. 2026.)